ÂÛÑÎÒÈÍÊÀ. Ïðîùàé, ïîñ¸ëîê!

05.05.2018 ã.

ÂÀÃÐÀÍ. Èñòîðèêî-êðàåâåä÷åñêèé âûïóñê ¹ 19 (132)Èñòîðèÿ íàøèõ ïîñ¸ëêîâ (Îêîí÷àíèå. Íà÷àëî â ÍÑ ¹ 59 îò 8 äåêàáðÿ 2017, ¹ 5 î
Òÿæêèé òðóä îò çàðè äî çàðè, òðåâîæíîå îæèäàíèå âåñòåé ñ ôðîíòà, îò÷àÿííàÿ áîðüáà çà âûæèâàíèå áûëè ãèâàíûì äëÿ æèòåëè
{hsimage}Ïðèìåðíî â êèëîìåòðå îò ïîñåëêà ïî íàïðàâëåíèþ ê ãîðîäó ñ ñâîå âðåìÿ áûëî ðàñ÷èùåíî áîëüøîå ïîëå. Ïî ñèóõàì, òàì ñîáèðàè
Ðàñ÷èùàëè è ðàñïàõèâàëè ïîëÿ ìåæäó Äàíüøîé è Âûñîòèíêîé. Ñåÿëè íà íèõ ÿ÷ìåíü è îâåñ.
Â 1948 ãîäó íà Âûñîòèíêå ñîîâà îòêðûëè ëåññî÷àñòî. Íà÷àëüíèêîì åãî áûë Ñîëîâüåâ Àëåêñåé Åãîðîâè÷. Â ïîñåëîê íà÷àëè ïðèáûâà
Ôèëèïïîâ Àíàòîëèé, ñåìüÿ Êîæåâèíûõ è ìîãèå äóõàèå.
Æèëüÿ áûëî ìàëî, è ëþäåé ñîîâà ïîñåëèëè â áàðàêàõ 195 êâàðòàëà. Òàì îíè æèëè, ïîêà íå ïîñòðîèëè îáùåæèòèå è òðè íîâûõ äîìà
ìåäïóíêò, òàì ðàáîòàëà Áàáîøèíà Âàëÿ.
Â êóçíèöå ðàáîòàëè Èâàí Èâàíîâè÷ Òðåòüÿêîâ è Ñàâåëèé Èâàíîâè÷ Âèõîðåâ. Îíè áûëè ñóäèìû è ïðèáûëè íà Âûñîòèíêó èç ëàãåð
îñòàëñÿ æèòü â ïîñåëêå.
Ñíîâà íà÷àëè ðóáèòü êåñ çà ðåêîé. Ïîñòðîèëè ìîñò ÷åðåç Âàãðàí è êåæíåâóþ äîðîãó äëÿ âûâîçà êåñà. Îáúåì êåñîçàãîòîâîê áûë á
øòàááëÿ. Áåñíîé â ïîëîâîäüá èõ ñïèàâëÿëè ñíà÷àëà ïî Âàãðàíó, à ïòôì ïî Ñîñüâå äî Ñåðîâà. Ñåðîâñêèé ìåòàëëóðãàè÷åñêèé çàâîä
Ñïèàâëÿëè êåñ äîëãî, ñëó÷àëèñü çàòîðû. Âñëåä çà êåñîñïèàâîì øëè “ðàð÷ââûå” èëè “ôâîñòû”. Ýòî ä
“Õàð÷åâûå” æäàëè. Æèòåëÿì Âûñîòèíêè è Äàíüøè ðàçðåøàëè â ìàãàçèíå ïîêóïàòü ïðîäóêòû. ×àñòî âñëåä çà &ldq
Ïîÿâèëñÿ â ïîñåëêå ýëåêòðè÷åñêèé ñâåò (ðàáîòàë “äâèæîê”). Âå÷åðàìè îí ãîðåë äî ïîëîâèíû äâåíàäöàòîãî. Ñ ïîÿâëå
è âñå îò ìàëà äî âåëèêà øëè â êèíî. Æèëè äðóæíî, ïðàçäíêêè îòìå÷àëè âñå âìåñòå. Ïðèíîñèëè íà îáùèé ñòîë ó êîãî ÷òî åñòü, ñòàâ
{hsimage}Îäíè ïðèåçæàëè, äðóãèå óåçæàëè. Íî ìíîãèå îòäàëè Âûñîòèíêå ïî äåñÿòêó ëåò. Â 1936 ãîäó ïðèåõàëè ñþäà Âàðâàðà À
æèëà çäåñü áîëüøàÿ ñåìüÿ Êàçà÷åíêîâûõ – Ôåäîñèÿ Ñåìåíîâíà è Åãîð Êóçüìè÷ ñ ñåìüþ äåòüìè. Áûëè è äðóãèå ñòàðîæè
Â 1958 ãîäó Âûñîòèíñêèé ëåñíó÷àñòîê ñòàë ñàìîñòîÿòåëüíûì. Äî 1957 ãîäà îññåëîê îïà÷èíÿëñÿ Êàëüèíñêîìó ïñåëêîâîìó Ñîâåòó. Îñ
ýêîíîìè÷åñêè ñòàëî íåâûãîäíî òàê äàëåêî âîçèòü êåñ.
Â 1961 ãîäó Ïåòðîïàâëîâñêèé êåñíîðîìîç çàêðûëè. Æèòåëè ñ Âûñîòèíêè ðàçúåõàëèñü. Ïðåäïîñëåäíèì â 1962 ãîäó óåõàë Èëüÿ Ñ
ïðîæëè íà Âûñîíóíèêå áåç ìàëîãî 40 ëåò.
Îî âîñïîìèíàíèÿì Â.Áûêîâîé è Å.Îìàçîâà, âûñëàíîûõ èç Áðÿíñêîé îáëàñòè, â 1931-36 ãîäàõ íà Âûñîòèíêå æèëè: Êèðèêî
Îäèíîñêèâ, Òåðåõîâû, Îìàçîâû, Çåðíîâû, Êëþ÷íèêîâû, Êàëóæèíû, Àíòîíîâû Èâàí Ãðèãîðüåâè÷ è Ïåëèãåÿ, Äîëãàêî Èâàí Èâàíîâè÷, Ó
Áóóëåâ Ïàâåë, Áàëàáêèíà, Ôåëü Ôðèäðèõ è Ìàðèÿ ñ äåòüìè – Àðíîëüäîì, Èëüåé, Ãàðòå, Ãåðäîé, Ìàð÷åíêî Àííà, Öóïèêîâû,
Èâàí, Ïåòðàêîâû, Ìàðêîâ Ôåäÿ è ×åãîäàåâà Òàíÿ – ñóïðóãè, Ñèíêåâè÷ Ãðèãîðèé è Ëóêåðüÿ, Ñëåïöîâû – Èðà, Íàñò
ïî÷òè ÷åðåç 60 ëåò, âîçìîæíû îøèáêè è íåòî÷íîñòè.
Êàê áû íè áûëà òðóäíà æèçíü íà Âûñîòèíêå, ðèñîâàòü åå îäíèì òåìíûì öâåòîì áûëî áû íåïðàâèëüíî. Êîìåíäàíòñêèé ðåæèì â îñíîâíîì á
çäåñü æèëè, ëþáèëè, ñîçäàâàëè ñåìüè, ðîæàëè è âîñïèòûâàëè äåòåé íå òîëüêî ïðåññåéíöû ïîíâîëå.
Íåêîòîðûå îñòàëèñü çäåñü ïîñëå îêîí÷àíèÿ ñðîêà îíè áûðóáêó ëåñà äëÿ êîëõîçîâ, íåêîòîðûå ïðèåõàëè ïî ñîáñòâåííé âî
óñëîâèÿõ, è ýòè óñëîâèÿ âûíóæäàëè îáúåäèíÿòü óñèëèÿ â áîðüáå çà æèçíü.
{hsimage}Âñå, ñ êâì ïðèõîäèëîñü áåñåâîâàòü î Âûñîòèíêå, îòìå÷àþò: æèëè òðóäíî, íî äóæíî, êîãäà è áåäà, è ðàäîñòü íà âñåõ îä
áûëè îòíñèòåëüíî ìîëîäûìè. À äëÿ ìîëîäûõ âñå ëó÷øåå áûëî åù¸ äîâåðåäè. Î ñâîåé íå î÷åíü-òî âåñåëîé ìîëîäîñòè â âåñåëûé ÷àñ îíè ï
Ïîäðàñòàëè äåòè. Íå çíàÿ íè÷åãî ëó÷øåãî, îíè âîñïîðèíèìàëè æèçíü òàêîé, êàêîé îíà áûëà. Ñ òÿæåëûì ïðîøëûì èõ ñâÿçûâàëè ðàçâåä
Äåòè óåçæàëè íà ó÷åáó, óõîäèëè íà ñëóæáó â àðìèþ è ìîãåå ñþäà óæå íå âîçâðàùàëèñü. Íîâîå ïîêîëåíèå 50-60-õ ãîäîâ âõîäèëî
Ñ 1936 ïî 1961 ãîä ïðîæèëè íà Âûñîòèíêå Ìàëûøåâû Íèêîëàé Ñòåïàíîâè÷ è Åêàòåðèíà Ìàðêîâíà. Ïîñòàâèëè íà íîãè òðîèõ äåòåé. Äî
èíñòèòóò, ðàáîòàë íà áîëüøèõ óóêîâîäÿùèõ äîëæíîñòÿõ â Êàçàíè, à ïèäàøèé Ìíàòîëèé æèë â Ñåâåðîóðàëüñêå.
Âûñîòèíöåâ ìîæíî âñòðåòèòü ãäå óãîäíî íà ïðîñòîðàõ áûâøåãî ÑÑÑÐ. Çàìåñòèòåëì ãëàâîíãî âðà÷à 33 áîëüíèöû â Êêàòåðèíáóðã
Ìàãíèòîãîðñêê. Îí ÷åòûðå ãîäà ïðîðàáîòàë â êà÷åñòâå ñîâåòíèêà íà ñòðîèòåëüñòâå ìåòàëëóðãè÷åñêîãî çàâîäà â Èíäèè.
Âûïóñêíèê Ñåâåðäèîâñêîãî ëåñîòåõíè÷åñêîãî èíñòèòóòà Êëþ÷íèêîâ Âàñèëèé Ñåðãåéâè÷ ðàáîòàë â Êóíãóððå. Èç ÷åòûðãõ äåòåé
â Òóðêìåíèè, Ðèììà â Áæëîðóññèè, à Âàëåíòèíà è Ìàðãàðèòà íàøëè ñâîþ ñóäüáó â ðîäíîì ãîðîäå.
{hsimage}Ñåâåðîóðàëüñê ñòàë äàèíñòâåííûì íà âñþ æèçíü ãîðîäîì äëÿ ìîãèõ. Îêîí÷èâ ïåäàãîãèñòèòóò, ñþäà âåðíóëèñü ó÷èòåëåì èí
è Ïåòð. Â ñåìüå Êîíñòàíòèíà Êîíñòàíòèíîâè÷à è Àëåêñàíäðû Èññèôîâíû Áàòàðèûêîâûõ ðîäèëèñü íà Âûñîòèíêå ÷åòâåðî äåòåé, â òî
Òðîå èç íèõ – Àíàòîëèé, Âÿ÷åñëàâ è Âàëåíòèíà îñòàëèñü âåðíû ñâîåìó ãîðîäó, à Íàäåæäà ðàáîòàåò â ßêóòèè. Îñòàëèñü
Êîðåííûìè ñåâåðîóðàëüòàìè ñòàëè äåòè è âíóêè ñåìüè Òðîøêîâûõ, ïðèåõàâøèõ ñþäà ïî âåðáîâêê â 1946 ãîäó, ñåìüè Ìîðçîâûõ&h
Ñïèñîê ýòîò ìîæíî ïðîäîëæàòü è ïðîäîëæàòü. È ìîæíî íå ñîìíåâàòüñÿ: äëÿ ðîäèâøèõñÿ íà Âûñîòèíêå îíà áûëà è íàâñåãäà îñòàíåòñÿ

Ëþáîâü Áåçðóêèõ.

Ãàçåòà „Íàøå ñëîâî“ ¹ 14 | 13 àïðåëÿ 2018 ãîäà.

Íà ôîòî: Äàëèíà Ñòåïàíîâíà Áðàãèíà (Êîðîòêîâà) - ó÷èòåëü èíîñòðàííîãî ÿçûêà. Ñåìüÿ Êîæåâèíûõ. Âàëåðèé Àëåêñåâè÷ Òàðàñîâ